

Słowo wstępne

Przedstawiamy drugą, rozszerzoną i poprawioną edycję *Słów Pańskich*. Pierwsza, opracowana również przeze mnie, ukazała się w 1997 roku pod tytułem *Księga słów Pańskich. Ezoteryczne wykłady Jakuba Franka*. Obejmowała ona jedynie te Słowa Pańskie, które zachowały się do dziś w postaci rękopiśmiennej:

- *Zbiór słów Pańskich w Brünnie mówionych,*
- *Dodatek do Słów Pańskich w Brünnie mówionych,*
- *Dodatek do Słów Pańskich w Offenbach mówionych,*
- *Widzenia Pańskie.*

Przygotowując te teksty do ponownego wydania, zmodyfikowałem aparat edytorski, poprawiając niedokładności i błędy. Uwzględniłem niektóre uwagi i propozycje przedstawione przez Harrisa Lenowitza w jego internetowym tłumaczeniu *Księgi słów Pańskich* pt. *The Collection of the Words of the Lord*, za które dziękuję.

W przypadku rękopiśmiennych tekstów źródłowych przyjąłem następujące zasady transkrypcji:

- interpunkcja została poprawiona według normy współczesnej;
- podobnie zmodernizowano pisownię wielkich i małych liter;
- uwspółcześniono także zapis liter: i, j, y;
- „o” w miejscu dzisiejszego „ó” transkrybowano jako „ó” również w tych uzasadnionych etymologicznie przypadkach, gdzie dzisiaj zapisujemy „u” (np. Jakób);
- zmodernizowano również pisownię liter e/ę;
- pozostawiono wszystkie oboczności form typu: jachać/jechać (także alternację: ę:a);
- zmodernizowano też pisownię liter: s, z.
- zmodernizowano zapis „sz” w miejscu dzisiejszego „z”, ale pozostawiono „sz” w miejscu dzisiejszego „s” lub „ś” (np. Polszcę, szladem);
- zmodernizowano zapis: ć/dź (np. bydź na być);
- pozostawiono sporadycznie występujące rozszerzenia grup spółgłoskowych, np. spoźród, królewstwa;
- pozostawiono dawną pisownię niektórych wyrazów, np. anektoda;
- nie zmodernizowano końcówek fleksyjnych;
- zmodernizowano niekonsekwentny w źródle zapis końcówek: -iem, -iemi, -emi (np. „z niemi wszystkimi” na „z nimi wszystkimi”);

– w wyrazach obcego pochodzenia zastosowano obowiązującą dziś pisownię skróconą, rezygnując z rozszerzonych form typu kompanija, gdyż rękopisy nie wskazują na żadną prawidłowość w tym zakresie;

– zmodernizowano także pisownię wyrazu „chrześcijański” (w tekście najczęściej występującego w formie: chrześcijański);

– liczebniki porządkowe (polskie i łacińskie) zapisane w formie np. „1-go augusta”, „12-cie kobiet” zapisano bez końcówki (tj. „1 augusta”) w przypadku dat, słownie zaś w pozostałych miejscach (np. „dwanaście kobiet”);

– pozostawiono oryginalną pisownię nazw miejscowości i nazwisk oraz wszystkich terminów pochodzenia hebrajskiego, transkrypcji z Biblii Hebrajskiej, Talmudu i Zoharu, a także cytatów w ladino, z jednym wyjątkiem – ujednolicenia pisowni Ezaw (w rękopisach niekiedy w jednym zdaniu występują obok siebie formy: Ezaw, Esau), dla uniknięcia nieporozumień, że chodzi o dwie różne osoby;

– nieliczne uzupełnienia wydawcy zaznaczono w nawiasie kwadratowym;

– kursywą zaznaczono w tekście wyrazy i zdania pisane czerwonym kolorem lub podkreślone: są to najczęściej cytaty z Biblii bądź z innych klasycznych pism żydowskich, a także terminy i wyrażenia kluczowe dla teologii Jakuba Franka.

Obecna edycja została uzupełniona o *Słowa Pańskie* przytoczone w dziewiętnastowiecznych publikacjach historyków frankizmu: Hipolita Skimborowicza i Aleksandra Kraushara, którzy dysponowali jeszcze rękopisami dla nas już niedostępnymi, a prawdopodobnie bezpowrotnie utraconymi. Te ostatnie przytaczam w formie opublikowanej przez tychże historyków, którzy korzystali z kilku źródeł i sami modernizowali (ujednolicali) pisownię, każdy na swój sposób. Skimborowicz nie podawał nawet, z którego z dwóch dość znacznie się różniących rękopisów przywoływał cytowane fragmenty. Ponieważ pisownia *Słów Pańskich* w ich publikacjach nie jest oryginalna i odzwierciedla stopień rozwoju języka z połowy i końca XIX wieku, zmodernizowano ją dla większej czytelności.

Numerację części rękopiśmiennej pozostawiono bez zmian, we fragmentach przejętych z monografii Kraushara zachowano numerację oryginalną, a w ustępach przejętych od Skimborowicza podano odnośniki do odpowiednich stron z jego książki.